

ТЕМА НА БРОЯ: ВЪТРЕШНИЯТ ОДИТ - ДИНАМИЧНО РАЗВИТИЕ

Скъпи читатели,

Често сме чували, че вътрешния одит е сред най-динамично развиващите се професии. Доказателство за това са промените в Международната рамка за професионални практики за вътрешен одит, новините от международните събития на The IIA, постоянно нарастващата членска маса и т.н.

Затова и решихме да посветим този брой именно на това. Ще ви представим новите практически ръководства от Международните професионални практики по вътрешен одит, които са свързани с предоставянето на увереност, корпоративното управление, управлението на дейността по вътрешен одит и представянето на резултатите от одитните ангажименти. Ще ви предоставим и последните новини от Глобалния съвет на Международния институт .. повече на стр. 2

Тодор Янкулов, CGAP
Главен редактор

АКЦЕНТИ НА БРОЯ:

СТАТИИ

- **НОВИ И СИЛНО ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ**

Тотю Тотев, CIA

Международните професионални практики по вътрешен одит са динамично променяща се рамка. В началото на 2009 г. Беше утвърдена настоящата структура на IPPF, която съдържа 42 практически ръководства. От тогава до сега, The IIA публикува 14 нови практически ръководства, като всички са свързани със стандартите за изпълнение на работата. Въпреки, че броят на новите ръководства не е от особена важност, този факт сам по себе си показва, че вътрешните одитори трябва периодично да следят новостите в IPPF, за да имат самочувствието, че познанията им са актуални. Новите практически ръководства са свързани с предоставянето на увереност, корпоративното управление, управлението на дейността по вътрешен одит и представянето на резултатите от одитните ангажименти.

Карти на увереността

Този странно звучаща на български език фраза е буквалният превод на заглавието на **IP 2050-2 „Assurance maps“**. За какво, всъщност, става въпрос? Във всички организации съществуват различни „доставчици на увереност“ за Съвета или борда на директорите, т.е. за тези лица, избрани да представляват интересите на нейните собственици или акционери ... повече на стр. 3

- **СЕДЕМ КЛЮЧОВИ СЪПКИ ЗА ЕФЕКТИВНО ДЕЛЕГИРАНЕ**

Франк Р. Урбанчич

Днешната среда, в която функционира вътрешният одит предоставя множество предизвикателства, свързани с оценката на риска, съответствието с регулаторните процедури, измамите, корпоративното управление и контрола на качеството. Високите изисквания могат да притиснат всеки ръководител на вътрешен одит, на когото му липсват умения за делегиране.

Макар, че някои ръководители възприемат делегирането като прехвърляне на работа към нисшестоящите, линиите на делегиране могат също така да бъдат хоризонтални между служители на едно и също ниво в йерархията, както и вертикални, насочени към висшестоящите. Разграничаването е важно, защото при делегиране към нисшестоящите, една от целите на одит-мениджърите е да се усъвършенстват уменията на вътрешните одитори. Тази цел възниква с изместването на фокуса от ръководене към лидерство и насочване. Ръководенето е свързано с изпълнението и успешното финализиране на дадена работа, докато лидерството насърчава придобиването на познания, израстването и повишаването на чувството за отговорност между членовете на одитния екип ... повече на стр. 8

• ОЦЕНКАТА НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК ПРЕСЕЧНА ТОЧКА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ И ИНСПЕКТОРАТИТЕ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

д-р Младен Младенов

В Република България в момента е налице едно модерно европейско законодателство, което изцяло отчита съвременните тенденции относно оценката на риска в организациите от публичния сектор. За съжаление, понякога в практиката поради неразбиране се смята, че е налице „свърхконтрол“ по отношение на чисто оперативните дейности на администрацията, който затруднява нейното функциониране. Нещо повече, понякога се стига до „непокриване“ на определени изисквания по отношение на оценката на риска, поради погрешното считане, че ангажимента за това е на други организационни звена. Най-често такива противоречия са налице между звената по вътрешен одит и инспекторатите в министерствата

Настоящото изложение има за цел да допринесе за едно по-добро разбиране на действащото законодателство и за по-пълно ангажиране на горните организационни звена с оценката на корупционния риск ... *на стр. 18*

ИНТЕРВЮ

В ИЗДАНИЯТА СИ ПРЕЗ 2011 Г. СП. ВЪТРЕШЕН ОДИТОР ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ДА ПУБЛИКУВА КРАТКИ ИНТЕРВЮТА С НЯКОИ ОТ УСПЕШНО ИЗДЪРЖАЛИТЕ СЕРТИФИКАЦИОННИТЕ ИЗПИТНИ ПРОГРАМИ НА **THE IIA** В ПЕРИОДА ОТ ЯНУАРИ 2010 Г. ДО НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ.

В ТОЗИ БРОЙ – Кръстина Тоткова (CIA, CGAP) Държавен вътрешен одитор, Звено за вътрешен одит МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1. В кои сертификационни програми на Института на вътрешните одитори се включихте и защо?

Към момента съм се включила и съм преминала успешно две сертификационни програми на ИВОБ, а именно CIA и CGAP. Считам, че обхвата и целенасочеността на тези две програми ...

2. Кои са основните фактори за добра подготовка за изпита?

Професионалната компетентност е основният фактор. И когато към нея прибавим ...

3. Кои са основните ползи за Вас от преминалата сертификационна програма?

Като основно затруднение бих посочила най-вече осигуряването на достатъчно време за ...

повече на стр. 25

• КАК РЪКОВОДСТВОТО ВЪЗПРИЕМА РИСКА

Даниел Клейтън

Често се налага вътрешните одитори да застават лице в лице с ръководството в опит да обяснят последиците от неефективния контрол на определен риск. След подобни словесни схватки одиторите нерядко обогатяват репертоара си със смутни истории за недалновидно отношение към риска и контрола, към които само единомислещи колеги могат да бъдат съпричастни. *Вярва ли ти се, че ръководството не съзира този риск? Защо не проумяват спецификата на вътрешния контрол? Нима не знаят, че ни плащат, за да извършим този одит?*

Изглежда сякаш вътрешните одитори биват донякъде пренебрегвани или подценявани.

В края на краищата какъв продукт създават? Подпомага ли той ръководството и как? При обмислянето на тези основни въпроси се оформя разбирането — скроено в рамките на съвременната среда за управление на риска — че може да се окаже необходимо одиторите да понаучат това-онова от ръководството ... *повече на стр. 22*

НОВИНИ

• ГЛОБАЛНИЯТ СЪВЕТ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ИНСТИТУТ НА ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ ВЪВ ВИЕНА

Людмил Спасов, CIA, CGAP

Глобалният съвет на Международния Институт на вътрешните одитори – The IIA е форум, който беше проведен за първи път преди 8 години (през 2003 г. в Сидни, Австралия) и от тогава се организира ежегодно. В него участват представители на всички страни, в които има създадени национални институти като част от глобалната мрежа на The IIA. Глобалният съвет има консултативен характер, като идеята е чрез общността на глобалната ни организация да се генерират нови идеи, които да определят развитието на професията. Същевременно тези срещи са място за осигуряване на допълнителна обратна връзка от централния офис в САЩ към националните организации.

Като утвърдена регулярна годишна среща, от 01 до 04 май 2011 г., във Виена се проведе Глобалния съвет на Международния Институт на вътрешните одитори.

В събитието взеха участие 107 участници, представляващи 72 страни-членки на глобалната организация, както и представители на Международния Институт - Председателят на Борда – г-н Гюнтер Мегенедер, Президентът – г-н Ричард Чеймбърс, ръководители на различните направления в централата на Института, Председателят на Борда на Европейската конфедерация на институтите за вътрешен одит – г-н Фил Тарлинг и др ... *повече на стр. 12*

ИЗМИНАЛИ СЪБИТИЯ

- **ВЪТРЕШНИЯТ КОНТРОЛ И ОДИТЪТ: ГАРАНТИРАНЕ НА ИНТЕГРИТЕТА И ОТГОВОРНОСТТА НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР**

Цветелина Станева

През 2011 г. се навършват 50 години от създаването на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Като част от събитията по този повод ОИСР подготви семинар на тема "Вътрешният контрол и одита: Гарантиране на интегритета и отговорността на публичния сектор", който се проведе на 13 април 2011 г. в Париж, Франция. Неговата цел бе да събере опита и да се обсъдят предизвикателствата с ръководители на вътрешния одит, представители на техните професионални асоциации и експерти по въпросите на интегритета и предотвратяването на случаи на измама и корупция. На форума освен отговорността на вътрешния одит по отношение предотвратяване, разкриване и докладване на случаи на измами и корупция се дискутираха и начини за подобряване на координацията между него и другите органи, ангажирани с това – инспекторати, инспекции, върховни одитни институции ... *повече на стр. 14*

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

- **ИВОБ ОРГАНИЗИРА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВИЕНА, АВСТРИЯ ПРЕЗ М. ОКТОМВРИ 2011**

ИВОБ вече стартира подготовката на Есенния цикъл от Програмата за обучения и събития за тази година. След успешно проведеното през 2010 г. обучение в Солун, Гърция, ИВОБ отново има намерение да реализира изнесен семинар. Този път той ще се проведе през втората седмица на месец Октомври т.г. във Виена, Австрия.

Институт на вътрешните одитори - Австрия ще предостави лектор на обучението. Темата ще бъде с насоченост към одита на проекти от европейските фондове и програми. Семинарът е подходящ за вътрешни одитори, пряко свързани с дейността, както и за други заинтересовани професионалисти.

Мероприятието е четиридневно, като предварителната програма е следната:

Ден 1: Заминаване (самолет София-Виена), Хотелско настаняване;

Ден 2: Обучение;

Ден 3: ½ ден обучение, Свободно време;

Ден 4: Свободно време, Отпътуване (самолет Виена-София).

Първоначално обявената такса на семинара е **720 евро**.

повече на стр. 26 и на интернет страницата на ИВОБ

CIA Review, част I на български език - вече отпечатана!

Поръчайте CIA Review, част I сега!

Цената за този незаменим помощник остава **непроменена**: за членове – 50.00 лева, за нечленове – 55.00 лева. В цената не е включен ДДС.

Списанието се разпространява безплатно за членовете на Института. За други заинтересовани лица, списанието е достъпно чрез абонамет – 24лв с ДДС.

Пълния му вариант може да намерите на интернет страницата на ИВОБ www.iabg.org, след получаване на потребителско име и парола.

Редакционен съвет:

Тодор Янкулов, CGAP – гл. редактор; Цветелина Станева – отг. редактор; Кръстина Тоткова, CIA, CGAP; Снежина Ставрева, CGAP; Мария Илиева; Диан Димитров, CISA, CISM, CIA, CGAP, CCSA, CFE, CRISC.

Адрес на редакцията:

София, ул. Граф Игнатиев 7А, ет.3

тел.: 986 28 08; 981 67 80

Факс: 986 28 08

e-mail: IABulgaria@mbox.contact.bg

w: www.iabg.org

Бюлетинът е изготвен от екипа на ИВОБ